

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף נז.

שני שותפים שחלקו, אחד נטל עשרה טלאים, ואחד נטל ט' טלאים וכלב, מה דין הטלאים?

כשהטלה שוה כמו הכלב	כשהכלב שוה יותר מהטלה ¹	
מותרים	מותרים	אותם הטלאים שעם הכלב
מותרים חוץ מאחד	אסורים	אותם הטלאים שכנגד הכלב

בהמות שיש להם ריעותא דלהלן, האם נכנסים לדיר להתעשר?

כלאים נדמה טרפה	רובע, נרבע, מוקצה, נעבד, אתנן ומחיר כלב	טומטום ואנדרוגינוס	
אינם נכנסים	נכנסים ²	נכנסים ³	לתנא דברייתא
אינם נכנסים	נכנסים	אין נכנסים	לר"ש ב"י משום ר"ש

בהמות שיש להם ריעותא דלהלן, האם נכנסים לדיר להתעשר, ומדוע?

יוצא דופן	מחוסר זמן	ביתום	
נכנס - סבר כר"ש דהוי ולד מעליא	נכנס - סבר כר"ש בן יהודה שדינו כבכור ⁵	נכנס - כשיטתו שסגי בעור קיים ⁶	לר"א בר יהודה איש כפר ברתותא משום ר' יהושע ⁴
אין נכנסים - גמרינן "תחת" "תחת" מקדשים			לר' עקיבא משום ר' יהושע

¹ וכגון שהיו העשרה טלאים שכנגדו שוים כל אחד דינר, ואילו הטי הטלאים שעם הכלב שוים כל אחד דינר פחות מעה, והכלב שוה דינר וטי מעות, שנמצא שבכל טלה שכנגד הכלב יש בו מעט מחליפי הכלב.

² משום שכל דבר שפסולו גבי קרבן משום "משחתם" - דהיינו דבר ערוה ועבודה זרה, כאן נכנס לדיר להתעשר, משום דכתיב "כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם" - מי שיש בו פסול מום כגון קרבן, דבר ערוה וע"ז פוסל בו, משא"כ גבי מעשר דכתיב ביה "לא יבקר בין טוב לרע" שאין המום פוסל בו גם דבר ערוה וע"ז אין פוסל בו, ונכנס לדיר להתעשר. ואם יצא זה הפסול למזבח, יאכל במומו לבעלים.

³ דהם נידונים כספק זכר ספק נקבה, ובין זכר ובין נקבה חייבים במעשר. אולם ר' שמעון חולק וסובר שהם בריה בפני עצמה - וגמרינן "תחת" "תחת" מקדשים למעט אותו.

⁴ ואף שגם הוא מודה בלימוד "תחת" "תחת" מקדשים, דהרי ס"ל שכלאים וטריפה לא נכנסים לדיר להתעשר, מ"מ בשלש אלו יש לו טעם מיוחד שנתרבו שכן נכנסים להתעשר, וכדלהלן.

⁵ כמו בכור קדוש בפטר רחם - אף שהוא עדיין מחוסר זמן, כך במעשר קדוש לפני זמנו.

⁶ ר' יהושע אמר במשנתנו שאפי' שחט את אמו ורק העור קיים אין זה יתום, וכמו שהעיד ר' ישמעאל בן סתריאל לפני רבי, שבמקומו מפשיטים את עור הבהמה שמתה בלידתה ומלבישים בו את הולד וע"ז הוא מתקיים, ולכן לא חשיב יתום.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף נז:

מה הן הזמנים שהם גרונות¹ למעשר בהמה?

ג.	ב.	א.	
בפרוס החג	בפרוס העצרת	בפרוס ² הפסח	לר' עקיבא
בכ"ט אב	בא' סיון	בכ"ט אדר	לבן עזאי
בכ"ט באלול ⁴	בא' סיון	בא' ניסן ³	לר' לעזר ור"ש

¹ רבנן קבעו שלשה זמנים להפריש בהם למעשר בהמה, ומזמן שהגיע הגורן אסור מדרבנן לשחוט ולאכול מבהמות שלא עושרו עד שיעשר. [דין זה אינו קשור לדין ר"ה למעשר בהמה, דר"ה למעשר בהמה הוא נידון מה הן בהמות חדשות ומה הן ישנות, כי לא היו מעשרים בעירוב של חדש וישן].

² חמש עשרה יום קודם החג נקרא "בפרוס", ומלשון פרוסה - חצי, דהיינו חצי החודש.

³ ס"ל דשואלים ודורשים בהלכות החג רק שני שבועות, ולכן קבעו את הגורן בתחילת הזמן דהיינו בא' ניסן ולא בכ"ט אדר.

⁴ הם לשיטתם דס"ל שר"ה למעשר בהמה הוא בא' בתשרי, רק שבא' תשרי הוא חג ולכן לא קבעו בו גורן.